



ТЕМА: КАКВО Е МИТОЛОГИЯ? ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ И ФУНКЦИИ

Клас: 8. ____

Име: _____

Дата: _____

Инструкции:

Днес ще влезем в света на гревните митове и ще открием защо хората са ги създали. Следвай задачите внимателно и попълвай своите отговори директно в работния лист. Работи самостоятелно или в екип, когато е указано.

Дейност 1: Разпознай мита (работа по двойки)

След като прочетете откъса, който ви се е паднал, изпълнете задачите по-долу.

1.1. Отбележи с ✓ кои елементи в текста са характерни за мит:

- Бозове
- Исторически събития
- Обяснение на сътворението
- Съвременна технология

1.2. Подчертай елементите, които правят този текст мит.

1.3. Обясни защо смяташ, че текстът е мит:

Дейност 2: Каква е функцията на мита? (работа по групи)

В групата си прочетете представения ви мит (различен за всяка група). Обсъдете заедно и попълнете таблицата. Изберете един говорител, който да представи таблицата пред класа.

Какво се случва в мита? (1-2 изр.)	Какво обяснява митът?	Каква функция изпълнява?



Инструкции:

Прочетете внимателно откъса от гръцкия мит.

Отговорете на въпросите по-долу, като посочите конкретни примери от текста и обяснете отговора си.

Пишете директно в този работен лист – той ще бъде събран в края на часа.

Откъс от гръцки мит:

„Херакъл, известен със своята необикновена сила, получил от оракула задачата да извърши дванадесет велики подвизи. Един от тях бил да убие Немейския лъв, чудовище с несъкрушима кожа. Херакъл проявил ум и смелост, използвайки хитрост, за да надвие чудовището. С подвизите си той доказал на хората и боговете какво значи геройството и как правилният живот изисква съчетание на смелост, разум и постоянство.“

Въпроси:

1. Кои митологични елементи откривате в текста?

(Посочете поне два и кратко обяснете защо ги считате за митологични.)

1. _____

Обяснение:

2. _____

Обяснение:

2. Коя функция на мита се откроява в откъса?

(Обяснете защо мислите така и посочете конкретен пример от текста.)

Откъс 1: Дегал и Икар

Преди много години в Атина живеел великият архитект и скулптор Дегал. Той имал ученик — своя племенник Тал, но му завидял и го изхвърлил от Акропола. Богинята Атина спасила Тал, като го превърнала в чайка.

Дегал избягал на остров Крит с сина си Икар, където построил Лабиринт за чудовището Минотавър. Но искал да избяга и направил криле от пера и восък за себе си и Икар.

Той предупредил сина си да не лети много високо, защото слънцето ще разтопи восъка. Но Икар се увлякъл, приближил слънцето, восъкът се разтопил и той паднал в морето и загинал.

Дегал останал сам, скърбейки за загубата на сина си, и продължил живота си далеч от родината.

Откъс 2: За златното руно

Живял цар, който имал син Фрикс и дъщеря Хела. След като изгонил майка им, те останали на милостта на злата мащеха, която ги мразела и измисляла планове да ги унищожи. Тя измислила начин да предизвика глад в царството и принудила царя да се съгласи на жертвоприношение — Фрикс и Хела трябвало да бъдат принесени в жертва.

В последния момент се появил златен овен, изпратен от тяхната богиня майка, който спасил децата и ги пренесъл на гърба си през въздуха. По пътя обаче Хела паднала в морето и загинала — морето било наречено на нейно име.

Фрикс стигнал до царство, където цар Еет го приел гостоприемно. Там овенът бил принесен в жертва, а златното му руно било окачено в свещена гора, пазено от страховит дракон.

Златното руно станало символ на могъщество и богатство, а много герои се отправяли да го откраднат.

Откъс 3: Орфей

„В областта, наречена Тракия, преди много години живял великият певец Орфей. Той свирел на лира и така хубаво пеел, че никой не можел да устои на неговата песен. Птиците спирали своите трели, дивите зверове напускали гората и тръгвали след него. Вълкът бягал редом с агнето, лисицата — със заека, и никой никому не причинявал зло. Змиите изпъзвявали от своите леговища и слушали, а камъните се отстранявали от пътя, за да мине певецът. Реките спирали да текат, а рибите се показвали на повърхността на водата, за да чуват по-добре неговите песни.

Хората слушали, смеели се и плачели според песента, която пеел той. Те забравяли своите грижи и постъпвали така, както се пеело в неговите песни. Когато Орфей свирел на угощения и пирове, често идвали и боговете. Те се спускали по Млечния път на земята, водени от неговия глас.

Горските нимфи също излизали веднага щом чуели песента на Орфей. В една от тях Орфей бил влюбен... Той я завел в своя дом и се оженил за нея. Нимфата се казвала Евридика и била толкова красива, колкото и неговите песни.“Източник: Омирически химн към Деметра



Цар Сизиф стоял върху крепостните стени на своя дворец и наблюдавал околността, обляна от слънчевите лъчи. В обедните горещини тревата започнала да пожълтява, а листата на дърветата даже не помръдвали. Навсякъде било тихо, всички почивали под сенките на своите градини. Само царят не можел да намери сянка. Той предчувствал, че приближава наказанието на Зевс. Тогава видял да се задава по прашния път Смъртта.

Избягал в двореца, намерил две здрави въжета и застанал до вратата. Нищо неподозиращата Смърт влязла в обширната зала. Сизиф преметнал през нея въжетата, завързал я и я затворил в една килия. Тогава си отдъхнал. Смъртта вече не можела да му навреди.

Сизиф не умрял и никой в царството не умирал. Смъртта била завързана в двореца. Беди и болести навестявали хората, но животът продължавал без край...



Понятие	Определение	Определение	Функция на мита
Мит	Древна история, която обяснява природни явления, богове и герои	Историята за Херкулес	Познавателна, обяснителна
Митология	Събиране на митове, образуващо система от вярвания и разкази	Гръцка митология	Културна, социалн
Функция на мита	Роля, която митът изпълнява в обществото	Обяснение на природни явления, утвърждаване на норми	Познавателна, социална, културна, развлекателна